

מנהיגות משנית בתקופת משה ויהושע

עטרה סנובל

א. תקופת משה

1. הסנה – שמות ג', ט"ז-י"ח; ד', כ"ט – ה', א'
2. (קרוב פסח) – שמות י"ב, כ"א
3. מסה ומריבה – שמות י"ז, ה'
4. יתרו – שמות י"ח
5. מעמד הר סיני כ"ד, א'
6. קברות התאוה – במדבר י"א
7. התרים את הארץ – במדבר י"ד
8. נאומו ההיסטורי של משה - דברים א' (בייחוד ט'-ט"ו ו"ט-כ"ב)

ב. שינוי בשימוש בהנהגה המשנית בימי משה לאחר מעשה התרים את הארץ

1. קרח – במדבר ט"ז, כ"ה
2. בנות צלפחד – במדבר כ"ז, ב' (בהשוואה לפרשת פסח שני במדבר ט')
3. העברת הלכות נדרים דרך ראשי המטות – במדבר ל', ב'
4. עירוב נשיאי העדה בנזיפה של העם על שביית נשות מדיין – במדבר ל"א, י"ג
5. חלוקת הביזה בעזרת "שרי האלפים והמאות" אחרי מלחמת מדיין (במדבר ל"א, נ"ד)
6. בקשת ראובן וגד לפני משה אלעזר ונשיאי העדה – במדבר ל"ב, ב'
7. בקשת ראשי האבות למשפחת בני גלעד באה לפני משה והנשיאים ראשי האבות

ג. מינוי יהושע ובקשת משה: במדבר כ"ז, י"ב – כ"ג

כ"ז, ט"ז-י"ח	כ"ז, י"ח-כ"א
יפקד ה' אלקי הרוחות לכל בשר איש על העדה:	ויאמר ה' אל משה קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו וסמכת את ידך עליו... והעמדת אתו לפני אלעזר הכהן ולפני כל העדה וצויתם אתו לעיניהם... ונתתם מהוֹדך עליו למען ישמעו כל עדת בני ישראל
אשר יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רעה:	ולפני אלעזר הכהן יעמד ושאל לו במשפט האורים לפני ה' על פיו יצאו ועל פיו יבאו הוא וכל בני ישראל אתו וכל העדה:

ד. ההנהגה המשנית בימי יהושע

1. הכנת העם למעבר הירדן על ידי השוטרים – יהושע א', י"א
 2. כריתת הירדן על ידי הכהנים (בהשוואה למשה בים סוף) – יהושע ג'ד'
 3. הנחת אבני הירדן כמצבה על ידי נציגי שבטי ישראל – יהושע ד'
 4. ארון, כהנים, ותרועת העם בכיבוש יריחו – יהושע ו'
 5. מפלה בידי העי: "ויפל על פניו ארצה...הוא זקני ישראל" – יהושע ז', ו'
 6. הר עיבל – "וכל ישראל זקניו שטריו ושופטיו" – יהושע סוף פרק ח'
 7. מעשה גבעון – העם מול הנשיאים (יהושע ט', י"ח)
 8. "יהושע וכל עמו" – יהושע י פסוקים ט"ו, כ"ט, ל"א, ל"ד, ל"ו, ל"ח, מ"ג, ופרק י"א, ז'
 9. חלוקת הנחלות - "ויתן משה" – במדבר ל"ב, פסוקים ל"ג, מ'; יהושע י"ג, פסוקים ט"ו, כ"ד, כ"ט, בהשוואה לפסוק בימי יהושע: " אשר נחלו אותם אלעזר הכהן ויהושע בן נון וראשי אבות המטות לבני ישראל" (י"ד, א')
 10. הלויים ניגשים אל אלעזר, יהושע וראשי אבות המטות – יהושע כ"א
 11. מעשה המזבח של ראובן גד וחצי המנשה – לאחר ששולח אותם יהושע לנחלתם הוא אינו נזכר לכל אורך המעשה – יהושע כ"ב
 12. המיקוד במשה בהספד של משה – דברים ל"ד, ז'-י"ב בהשוואה למיקוד בישראל ובהנהגה המשנית בהספד של יהושע – יהושע כ"ד, כ"ח – ל"ג
- "ויעבוד ישראל את ה' כל ימי יהושע וכל ימי הזקנים..."**